

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 8.

V Ljubljani 1. avgusta 1883.

Leto XIII.

Mlademu prijatelju.

In želel sem, da vidim spot
Nedolžnost tvojo — zdravja cvét.
Tomo Zupan.

I. Slovo.

Do tú sem, dragi! spremil te,
Tu nama pot narázen gré.
Jaz tožen vračam se domóv,
A tebi svet odprè se nov.

Glej steza desna čez goró,
V deželo vabi te lepó,
Ta zemski naš ostavljaš ráj,
Zaupno se navzgór podáj.

Zdaj deških let odevèl ti maj,
Pač klical boš ga še nazaj.
Zdaj stopaš čez življenja prag,
Pogumen naj ti bo korák.

Da rešiš se pogubnih zmot,
Le vedno hodi tisto pot,
Ki nanje vabi glas vestí,
Saj v vestí Bog nam govori,

Mehkóbo si sreá varij
In vsak neblag ti čin bo tuj.
Svetá te ne vslepí modróst,
Duhá ne zmóti te živóst.

Glej jáblano, ki tu cvetè,
Ki hlad ti dala večkrat je :
Lesnika bila je nekdáj,
Drevó je plodovito zdaj.

Mladiko večpil sem jej v sklad,
Ker žlahten sad imèl bi rad ;
Zdaj res mi sóčen sad rodí,
Dovólj plačuje za skrbí.

O da bi, ko te srečam spét,
Ugledal v tebi ves zavzét,
Kakó lepó so gnáli kal,
Kar v te naukov sem sejál.

Srcá mi glas takó velí,
 Da to v resnici se zgodí.
 V slovó podajam ti rokó
 Bog dobri čuvaj te zvestó.

E. Krek.

Razbojniki.

„Naj se kaka reč še takó skrbno skríje,
 prej ali posej jo gotovo solnce obsíje.“
 Národní prívogor.

I.

V lepem, prijetnem mestu Samoboru na Hrvatskem je živel pred kacimi petdesetimi leti obče priljubljen meščan in mojster, Josip Daromir, s svojo ženo Jelo in jedino hčerko — Katarinko. Bili so to vrlo pobožni in krepostni ljudje, zato jih je bil Bog v vsem blagoslovil. Oče in mati sta bila zelo delavna in várična, da bi sebi in svojemu otroku vsaj nekoliko prihranila. Ako sta le mogla od svojega majhenega imetka komu kaj podeliti, rada sta to storila; zato je siromak v njiju hiši vselej dobil kosce kruha in okrepila. Z jedno besedo: Bila je to srečna družina, kadar je mogla komu kaj dobrega storiti, in vsak jo je spoštoval in ljubil.

Ali dogodila se je necega dne velika nesreča.

V tej dóbi se je namreč potikala po samoborskeje okolici razbojniška četa, in ko je slišala, da ima Daromir nekoliko denarjev, sklenila je neko noč v njegovo hišo prilomastiti in ga oropati.

Bilo je neke viharne jesenske noči...

Sever je strašno bríl, a zemljo je pokrivala gosta in črna temá. V Daromirovej hiši je bilo vse tiho... Oče in mati sta sedela za mizo, a Katarinka je čitala na knjižico, ki jo je v šoli dobila. Nihče ni pazil na to, kako zunaj sever brije, ker oče in mati sta bila zamaknena v svojo pridno, deset let staro hčerko, ki je bila že v tretjem razredu tedanje ljudske šole. Srečna sta bila, vesela in zadovoljna. To njiju srečo in mir prekinil je v tem hipu ropót zunaj v veži. Vsi trije naglo vstanejo, a Katarinka prime očeta za roko... Ropót je bil vedno večji, in za nekaj časa so se slišale tudi besede... Vsi trije so stali kakor nêmi, niti besedice niso mogli izpregovoriti, le Katarinka, videč prestrašene stariše, začela se je jokati. Ravno v tem hipu, ko so slutili nesrečo, pridrlo je dvanajst oboroženih mōž v sobo... Bili so to razbojniki... Mati in hči ste začeli na pomoč vpiti, a očeta zagradi razbojniški poglavar in ga vpraša po denarjih. Med tem so drugi razbojniki jeli pléniti po sobah, ter so pobrali vse, kar koli jim je prišlo v roke. Mati se od prevelicega strahú onesvésti in zgruzi na tla...

Ko se zopet zavé, vidi, da je užé ysa soba oplenena, a nje možá so razbojniki z debelo vrvo zvezanega vodili po hiši.

Uboga mati to videč, prime hčerko za roko, ter pohiti ž njo do očeta, ter se ga krčevitó oklene. Prosila je razbojнике, naj se vsaj nežne hčerke usmilijo, da ne ostane sirota brez očeta...

Poglavar razbojnikov namigne svojim tovarišem, da naj prenehajo.

Zdaj vpraša ubogo in prestrašeno ženo po denarjih. Žena misleč, da jej bodo izpustili možá, skoči hitro do omare ter izvleče iz nje nekaj zlatega lišpa, zaročne prstane in nekaj gotovine, ter vse to oddá razbojniškemu poglavarju, kateri jo tolaži s tem, da jej možá ne bodo umorili, ali odpeljali ga bodo s seboj v svojo razbojniško jamo.

„O usmilíte se mene, uboge matere, usmilíte se moje uboge hčerke!“ vpila je mati in prosila razbojnika, ali vse je bilo zamán! Za malo časa so razbojniki odšli, a ž njimi je odšel tudi oče Daromir. Mati je hotela iti za móžem, ali razbojniki so pred njo zaklenili vrata. Še le drugEGA dne v jutro pritekli so na njeno vpitje in na jók uboge hčerke sosedje v hišo, ter so slišali o nesreči, katera se je zgodila po noči.

Na vse strani so bili razposlani žandarji, da bi poiskali hudobneže, ali nikjer jih niso mogli najti.

V pusteJ, zapuščenEj hiši je jokala sirota žena s svojo hčerko Katarinko dolgo... dolgo.

II.

Čas naglo hití, in za nekoliko let se vse také hitro izpremení, da je resnica, kar pravi neumrlí hrvatski pesnik Preradović: „Stalnega na tem svetu nič ní, le izpremena!“ Ali rana na človeškem srci se ne izpremení také hitro. Ona, rekel bi, vsak čas večja postaja, vedno bolj peče in sklí... Take rane na srci je imela tudi sirota Jela in nje hči Katarinka. Mati in hči niste nehali jokati za ljubim očetom Josipom, ter ste vedno po njem povpraševali, ni li ga kdo kje videl, ali vsaj slišal kaj o njem. In kolika žalost se je polastila njiju srcá, ako ste pomislili, da ga morda ní več pri življenji, da so ga morda neusmiljeni razbojniki ubili. Živeli ste od silh dob jako ubožno, ker niste imeli nikogar, ki bi jima namestoval očeta pri obrtu in jima vsakdanjega kruha služil. Kar ste si sami pridelali na majhenem kosu zemlje, to jima je bilo vse. Hrana in obleka jima je bila zeló siromašna. Naposled ste bili primorani prodati svojo posledno imovino, hišo in vrt, da ste se preživeli.

Sredi njiju največjega ubožstva nasmijala se jima je zopet sreča.

Ravno ko je Katarinka navršila 19. leto svoje dóbe, zaprosil jo je zaradi njene dobrote in lepil kreposti nek bogat krčmar iz Brežic na Štírskem za ženo. Katarinka se je omožila, in je vzela s seboj tudi mater, kjer ste obé zadovoljnejše živele nego poprej. Katarinka je morala većinomá biti v krčmi, kjer je točila vino in stregla gostom, a tudi mati jej je časi pomagala pri tem opravilu. Njen mož je hodil po svojih opravkih ter ní mogel sam tega dela obavljati.

Necega dne, ko je bila Katarinka sama v krčmi, stopijo tri zalo oblečeni možjé v sobo. Jeden izmed njih potegne sveženj iz žepa, razvije ga, in vzame iz njega zlat lišp, katerega ponudi Katarinki v zastávo. Prosil jo je, da bi mu dala vina in drugih potrebnih stvari za živež, katere misli s seboj vzeti, in kadar dobí denarje, plačal bode vse pošteno, in ona mu povrne zastavljene stvari.

Katarinka pogleda tuje možé in jim reče :

„Prosim vas, da bi malo počakali, grem matere povprašat, koliko so te stvari vredne!“ To rekši, otide.

Pred mater stopivši, reče jej :

„Mati, ali poznate ta prsten, te zlate napéstnice? ... Ali poznate vse te stvari?“

„Moj Bog!“ začudi se mati, „kje si vse to dobila? To je moj poročni prsten, moje napéstnice, katere sem óno noč razbojnikom dala, da bi ti očeta izpustili!“

„Dà, takó je; tudi jaz sem te stvari takój spoznala, zato sem jih k vam prinesla, da jih tudi vi pogledate. V sobi so trije krasno oblečeni možjé, ki bi radi vse te stvari pri meni založili. Zdiyo se mi zeló sumljivi!“

V tem stopi v sobo Katarinkin mož. Ko mu je Katarinka z materjo vse povedala in razložila, in v tem, da se je Katarinka v krémi s tujei razgovarjala, pripelje mož mestno stražo, katera je sumljive možé takój prijela in v zapor odpeljala.

Kadar so tatovi ugledali stražarje, hoteli so pobegniti, ali bili so takój zasačeni in pred sodišče odpeljani, kjer se je takój začela preiskava. Pod obleko razbojnikov so našli razno orožje. Ker niso mogli dalje tajiti, pripoznali so, da je zlatnina óna ista, katero so pobrali v Daromirovej hiši; izdali so tudi svoje tovariše in povedali, kje so skriti. Povedali so tudi, kaj se je z odpeljanim očetom zgodilo, in da še zdaj bolehen leží v razbojniškej jami.

Stražniki so takój odšli v razbojniško jamo, da bi rešili Daromira njegovega trpljenja in muk.

Glejte, otroci! Takó je po previdnosti božje prišlo vse na dan.

III.

Meseca maja leta 184* je bila odposlana vojaška četa v gozd R. blizu Brežic, da poišče in vjame razbojniško druhal. Tudi mati in Katarinka ste šli ž njimi, da bi objeli očeta, katerega užé celih devet let videli nista. Pot jim je kazal razbojnik, kateri je pri sodišči izdal svoje tovariše. Skoraj pol dne so hodili po brežanskih gozdih, dokler niso dospeli naposled v temen in debelo zaraščen gozd. Užé so se bali dalje iti, ali bilo jim je strogo zapovedano.

Za nekaj časa jim reče razbojniški vodja :

„Zdaj zdaj smo pred roparsko jamo. Bodite previdni, ker razbojniki nimajo dosti pušek, ali imajo zeló ostre handjare.“

Vsi se pripravijo na krvavo borbo, samó Jela in Katarinka gledate iz daljave, tresoč se po vsem telesu.

Minulo je četrť ure, in vodja zašeptá :

„Pázite se! tukaj so vrata!“ ... Nato vzdignejo z zemlje skalnata vrata. Nekoliko vojakov je prižgalo bakle. Drug za drugim zlezejo pod zemljo skozi temen in ozek hodnik. Še niso slišali niti opazili ničesar. Čim dalje gredó, tem večja tehá se jim dozdeva. Po dolgem tavanji pod zemljo obrne se vodja in pokaže s prstom na neka hrastova vrata, ki so zapirala roparsko jamo. Vojaki odpró z velikim trudom debela hrastova vrata, in glej! tu najdejo razbojníke, ki so dobro napojeni sedeli okolo velike mize. Razbojniki misleč, da pridejo njihovi tovariši, pozdravljali so veselo prišedše vojake. Ali zeló so prevarili. Vojaki planejo na nje, povežejo jih in odpeljejo iz jame. Ostali vojaki preiščejo vso jamo, ali denarjev ne najdejo, temveč mnogo raz-

ličnih, dragocénih stvari. Lehko so zdaj uganili, zakaj so trije razbojniki hoteli zastaviti zlatnino. Izmanjkalo jim je denarjev.

Ko so užé hoteli jamo zapustiti, zaslišijo iz nekega kota slab človeški glas: „Pomagajte! pomagajte!“

Takój so spoznali, čigav glas je to?

Poklicali so mater in Katarinko, kateri je peljal sam mestni sodnik v pusto, mračno razbojniško jamo, kjer je na slami ležal ves onemogel, bled, suh in star njiju dragi oče Daromir. Žalostno je bilo to snidenje, a zopet veselo, ker je žena našla svojega možá, a Katarinka svojega preljubega očeta...

„O preljubi moj oče!“ jecljala je Katarinka, a v kotu sedeč jokala je uboga žena in hvalila Boga, da je našla zopet moža, po katerem je tako dolgo vzdihovala. Sodnik, ki je poleg stal, bil je zeló ganen pri tem pogledu.

Utolazivši vse troje, ukaže sodnik Daromira iz jame odnesti na voz, na katerem so se vsi skupaj odpeljali domóv.

Domá je Daromir pripovedoval, da je od óne noči, ko so ga razbojniki s seboj odpeljali ves čas bolehal in ležal na golej slami. Pripovedoval je, kako neusmiljeno so razbojniki z njim ravnali ter bi ga bili gotovo užé davno ubili, ako bi jim ne bil tega njihov poglavar prepovedal, katerega je vedno prosil, da

se ga usmili. V najlepšej moškej dóbi se je postaral in oslabel, da ga je bilo videti kakor kacega osemdeset letnega starčka.

Mnogo časa je preteklo, da se je zopet opomogel. Živel je potem še nekaj let srečen in zadovoljen v krogu svoje obitelji in rodovine, katera ga je spoštovala in ljubila do smrti.

Razbojniki so bili vsi s smrtjo kaznovani, ker je prišlo pri preiskovanji še mnogo drugih hudodelstev in umorov na dan. Nu, to je bil, ljubi otroci, le majhen del óne kazni, katera jih je čakala še le na ónem svetu.

In tako je resničen prigovor, ki pravi: „Naj se kaka reč še takó skrbno skrrije, prej ali poslej jo gotovo solnce obsije.“

Po hrvatski spisal J. Milaković.

Hrômi Jurij.

Bilo je necega poletnega dné po pôludne po šoli. Otroci so dobili domá vsak svoj košček kruha za južino ter so potem pomagali starišem pri delu, ali pa so gnali živino na pašo.

Glej, kdo pa dirja ondu po cesti? To so trije dečki, vsak kaceh dvanajst let star. Zdaj se prikaže še jeden med hišnimi vrati! Prejšni trije se ustavijo vstric njega in mu rekó: „Nu, Tonček! pojdi z nami v gozd; iskali bomo ptičjih gnezd. Daj, napravi se in idi!“

Tonček drugače priden in pošten deček, odgovorí: „Ne vem, ali bi šel z vami ali nè, ker vi ptičkom jajčke pobijate in jim razdirate gnezda. Mati so mi zadnjič rekli, da je to greh.“

„Res je takó, Tonček! Ptičkom jajca pobijati in jim razdirati gnezda, to je velik greh! Gorjé otroku, ki kaj tacega dela,“ slišal se je moški glas, in izza ogla hiše se prikaže mož ob lesenej nogi. Ta mož je bil hrômi Jurij. Po vsej vási so ga takó imenovali. Težko je hodil in jako počasi.

„Tu za oglom sem malo počival in slišal vse, kar ste se pogovarjali,“ reče Jurij. „Braniti vam sicer ne morem, da bi ne šli v gozd, ali poprej vam hočem povedati povest o samem sebi. Težko užé stojim; idimo rajše na vašo klop, Tonče, da sedem.“

Dečki gredó ž njim ter sedejo na klop. Hrômi Jurij je bil v sredi med njimi.

Začel je pripovedovati:

„Tudi jaz sem bil mlad in čvrst kakor ste vi zdaj. Ali od ónega časa je minulo užé dokaj let; glejte, moji lasjé so užé čisto osivéli in tudi moje oči so oslabéle. V mladosti sem bil tudi jaz vesel in dobre volje. Imél sem še samó mater; oče so mi umrtli, ko sem bil še malozmožen otrok. In kakšno mater sem imel, ljubi otroci!“ vzkliknil je Jurij in debela solza se mu je pcedila po zgrbančenem licu.

„Oj kako mater!“ ponavljal je z zamolklim glasom hrômi siromak. „Kakó me so ljubili in zame skrbeli noč in dan! In kakšen sem bil jaz? — O otroci! jaz nisem vračal ljubezni z ljubeznijo, marveč sem delal materi skrbi in bridkosti ter sem bil nehvaležen otrok. O kako žal mi je zdaj vsega tega,“ vzdihnil je hrômi Jurij.

„Lepe materine besede so našle malokdaj pot v moje trdovratno sré. Kakor vi zdaj, imél sem tudi jaz to slabost, da sem rad lazil za ptiči ter iskal in jim razdiral gnezdica. Kolikokrat so me svarili mati, in me celó prisili, naj opustim to pregrešno delo, ali bilo je vse zamán.“

Bilo je necega poletnega dne ravno kakor danes. Pridivjal sem iz šole domóv. Matere ni bilo domá; bili so na polji. Vrežem si kos kruha, vtaknem ga v žep in hajdi v gozd. Skozi vas dirjajoč, srečal sem mater, ki so nesli z polja težko breme trave na glavi. Znôj jim je kapal raz čela.

„Jurij, Jurij!“ rekli mi so, „ne hodi danes v gozd; huda ura se bliža!“ Ali jaz se niti zménil nisem za materine besede, nego dirjal sem kakor ném v bližnji gozd. Jedenkrat sem se bil ozrl nazaj ter sem videl na nebu črne, hudourne oblake, ki so se vedno bliže podili. Ali kaj je bilo meni teh oblakov mári?!

V gozd dospelši, hitel sem od drevesa do drevesa, na vse strani gledajoč, ne bi li ugledal kje kacega ptičjega gnezda. Po gozdu se je vlegla debela tema, ker oblaki so bili zakrili sonce. Nobenega gnezda nisem mogel najti. To me je zelo jezilo in nemirno je postalo moje srce. Zdajci ugledam na gostem grmičju gnezdo divjega goloba. Urno splezam na grm ne brigajoč se za ostro trnje, ki mi je trgalo obleko in kožo na telesu. Divji golob je vzletel z golobico iz gnezda; a v gnezdu ni bilo nobenega jajca. Neusmiljeno zgrabim prazno gnezdo ter je poženem na tla. Komaj sem bil to storil, slišim zamólkel gróm nad seboj. Ali to me ni oplašilo. Hitro zlezem na tla ter tečem dalje po gozdu.

Zdaj pridem do topole, katera še zdaj stoji ne daleč od brvi vodeče preko potoka. K višku se ozrem ter ugledam na njej gnezdo. Kake štiri korake od topole je stal velikansk hrast.

„Ahá!“ izpregovorim, „tukaj so grlice; morda je užé kaj v gnezdu, zadnjič ni bilo še nič.“

Začelo je votlo grometi, da se je tresla zemlja pod menoj. A jaz sem vender še plezal na topolo. Nisem še prišel do gnezda, ko vzletita stara dva iz njega. V gnezdu sta ležala dva gola mladiča. Tiščala sta se drug k drugemu tresoč se po vseh udih. Ali jaz nisem imél usmiljenja ž njima. Zgrabil sem prvega in ga tresčil na tla. Zdajci sežem po drugega. Ali v tem trenutku začujem strašan udarec; zablestelo se je okolo mene, kakor bi bilo vse v ognji. Topola se je stresla kakor tenka šiba, moji roki ste od strahú popustili vejo, jaz se nagnem v stran in — o gorjé! — zletim z drevesa na trda tla. Strašna bolečina me je izpreletela po vseh udih, ko sem padel na zemljo, in bil sem v popolnej nezavednosti.

Kako dolgo sem ležal v tem žalostnem stanju, tega ne vem povedati; a toliko vem, da je začelo deževati in hladne kapljice, ki so padale na mene, vzdramile so me. Plašno se ozrém okolo sebe ter hočem vstati, misleč, da se mi je vse to sanjalo. Ali ne daleč od sebe zagledam hrast, katerega je razcepila strela od vrha do tal. Komaj se oprem na nogi, užé omahnem od prevelike bolečine, ter se zopet zgruzim na zemljo. Glasno sem začel zdihovati, a dež je lil, da sem bil moker do kože.

Zdaj zaslíšim znani glas svoje ljube matere, ki se mi je zdel v tem trenutku kakor glas iz nebes.

„Jurij! Jurij! kdé si?“ Hotel sem jim odgovoriti, ali nisem mogel; le žalostno sem ječal. Mati so se mi približali. Kako so se ustrašili, ko so me ugledali, tega vam povedati ne morem. „Jurij! Jurij!“ zavpili so, „kaj ti je?“ in skočili so k meni.

Jaz sem čutil solzé, ki so padale iz materinih oči na moje lice. Oh te solzé! bile so vroče kakor žareč ogenj; še denes me sklé. Mati me naglo dvignejo na svoji roki ter hité z menoj domóv.

Takój so poslali po zdravnika. Ko je zdravnik prišel in me ogledal, rekel je: „Desna roka in noga sti zlomljeni!“ Pri teh besedah ni bilo videti solzé v materinem očesu, ali njen obraz je bil bled, da ga nikoli pozabil ne bodem.

Ko je zdravnik zopet drugič prišel in me pogledal, zeló se me je ustrašil. „Mati!“ dejal je, „hudó je, hudó. Desno nogo bodem moral odrezati, da ohranim dečku življenje.“ — Takó se je tudi zgodilo. Grozne bolečine

sem trpel, kadar mi je zdravnik rezal nogo. Mati so sedeli pri mojem vzglavju in mi božali blede lice. Njihove tolažilne besede so bile vzrok, da nisem glasno kričal od nepopisljivih bolečin. Oh! in ravno v teh strašnih trenutkih sem se spomnil ubozih ptičkov, katere sem takó neusmiljeno preganjal in mučil. Svojo vročo glavo sem položil v materino krilo, ter sem iz globočine svojega srcá vzdihoval: „Vsemogočni oče! spoznam, da me je doletela tvoja pravična kazen. Odpusti mi mojo pregreho, ne zavrzi me! Imej usmiljenje z menoj, moj stvarnik!“

Te besede so mi prinesle olajšavo. — Bil sem zeló slab; a božja pomoč in materina skrb ste mi bili krepilo. Okreval sem zopet; ali kakor vidite, delati ne morem; vse svoje življenje sem siromak ter nadležen ljudém. To je kazen božja!

Povedal sem vam svojo povest, a zdaj storite, kar vam je drago.“ —

„Bog ne daj, da bi šli ptičjih gnezd iskat!“ reče Tonček. „Jaz ptičkov nikoli ne bom več preganjal.“ „Jaz tudi nè! Jaz tudi nè!“ rečejo otroci drug za drugim.

Takó se razidó vsak na svoj dom. *Miljenko Devoján.*

*

V pravem trenutku.

Cerkev sv. Pavla v Londonu je največja in najlepša hiša božja na vsem svetu. Ta cerkev je bila zidana za vlade kralja Jurija VII. in sloveči slikar Sir James Thornhill jo je ukrásil s svojimi čarobnimi slikami. Ali užé za nekoliko let, kar je bila cerkev postavljena, razpočil se je strop, in slike na kuplji je bilo treba popraviti. V ta namen si je dal slikar Thornhill narediti viseč oder, na katerem je stal in popravljaj pokvarjene slike. Necega dné, ko je bila podoba sv. Pavla užé do malega izdelana, stopi k umetelniku na oder človek v črnej obleki, gleda in občuduje krasne slike ter niti za trenotek ne obrne svojih oči od tega res umeteljniškega dela. Slikar Thornhill je godrnjal na tihem; kajti nepovabljeni gost mu ni bil po godu, a kmalu ga je pozabil, ker podoba je bila izvršena in slikar je stopil nekoliko v stran, ter z zadovoljnim očesom gledal, ali bi bilo treba še kje kaj prenarediti in popraviti. Ali čim bolj se umetelnik odmikuje, da bi iz daleč gledal podobo, tem bolj se mu zdi čista in popolna, tem bolj ga navdaja veselje, da je podobo tako dobro izvršil. V tem hipu stopi človek v črnej obleki k podobi ter naredi z ógljijem debelo črto preko čela sv. Pavla. „Izrod peklenski! hudobnež zavídni, razbijem te na mestu!“ zavpije umetelnik v svete jezi nad njim ter skoči k njemu. Ali ta mu odgovori mirno: „Poglejte, prijatelj, za seboj; stopinje v pesku vam kažejo, kje ste stali, in samo še jedna sama stopinja — in bili bi padli z odra v globočino na trdi tlak. V pravem trenutku sem se poslužil pravega sredstva, da vam sem rešil življenje.“ Osupel se ozrè Sir Thornhill nazaj in stopinje njegovih nog so mu kazale, da je čudna prikazen govorila resnico. Jeza v njegovih prsih se je utolažila, in smrtna gróza ga je izpreletela po vseh udih, ko je ugledal nevarnost, v kateri je bil. Ganen je stánil rokó tujemu človeku in se mu srčno zahvalil. Od sih dob ga je vezala največja ljubezen do njegovega rešitelja, ki nihče drugi ni bil, nego v zgodovini slavno znani presojevalec Samuel Johnson. *Po „Köhlerji.“*

*

Grlica in sova.

Poletje je. Necega krasnega poletnega dne je zapustila grlica svoj dom in se spustila po polji in livadah, da se malo poigra po lepem, širokem svetu in se navžije divnih žarkov božjega solca, ter tudi založi kako zrnice rumene pšenice in si ugasi žejo z biserno rōso. In bilo jo je lepó videti, ko je ponosno letela od drevesa do drevesa, in ugodno jo je bilo poslušati, kadar je veselo gučala, kakor bi hotla s svojim gučanjem slaviti vsemogočnega stvarnika, od katerega ima toliko dobrega.

Le pogledjte jo, nà —, kako zaprhutne in zletí s košate jablane. Nekoliko kratí mahne s kreljutima in že je ondu na velikem hrastu sosedne livade. Ali kaj je to? Še dobro ne sede na zelene vejice, že obletava vsa plaha okolo hrasta ter golči z milim in ljubkim glasom. A tudi to ne traje dolgo časa; vzdigne se visoko v zrak in letí, kolikor najhitreje more, zdaj na levo, zdaj na desno, zdaj sèm, zdaj tjà, ter obletí velik krog; in predno bi udaril dlan ob dlan, evo je! že zopet je nazaj pri hrastu. Ali glej čuda! Ni priletela ona sama, nego ž njo je priletela cela tólpa krilatih ptic. Priletelo je ž njo več grlic, golobov grivnjačev, kósov, drozdov, škorcev in lastavic. Tudi žolne in vuge so prišle, a zna se, da ni manjkalo tudi premedénih vrabcev in jezikavih srak.

Vsa ta ptičja tólpa je udarila v glasen, daleč se razlegajoč vrišč in šumót. In kaj je vzrok vsemu temu, vprašali bode te radovedno, čimu ta vrišč in šumót? Vzrok vsemu temu je sirota sóva, katera je le za trenotek izlezla iz svojega skrivnega dupla, in ves ta vrišč in šumót znači krvavi boj proti njej.

Ni ne šala! Sovražnikov toliko število a ona sama. Braní se hrabro, to je res, in že je očutil mnogi izmed sovražnikov čvrstobo njenega kljuna, ali zamán, tudi njej je odletelo mnogo perja in na pol gola se mora umakniti nazaj v svoje temno duplo. Njeni sovražniki še nekoliko časa obletavajo hrast; krika in vika se polagoma izgubeva in naposled se razidó vsi kakor premagalec.

Jesen je. Ptice selike, katere le toliko časa ostanejo pri nas, dokler jim naša gorkota ugaja in dokler jim ne izmanjka potrebne hrane, zapustile so že davno naše kraje. In prav so storile; kajti mnogo poprej, nego li druga leta, prilomastil je mrzli sever, hud mraz je začel nastajati in predno bi si bil človek mislil, bila je zima pred durmi.

Pticam selilkam, katere so, bodi si iz nemarnosti, ali pa vsled skrbi za svoje mladiče, ostale še pri nas, ne bode se dobro godilo. Sirote bodo morale poginiti. Med temi nesrečnicami je bila tudi naša grlica. Nu, ako bi bila sama, ne bilo bi jej toliko sile; ali ž njo vidimo mlado grlico, za katero jo bolj skrb mori, nego li za samo sebe. Sirotama je glad in zima že toliko nahudila, da sti skoraj na polu mrtvi. Ali upanje ju tolaži... nastalo bode boljše vreme, medve se bovi okrepčali in bovi šli za našimi tovarišicami.

Ali večkrat je upanje prevarljivo. Necega dne je začel sneg padati v debelih in gostih kosmih na zemljo. To je bila za grlico velika nesreča. Ako si ne dobóde kje varnega zatišja, ne preostaje jej družega, nego žalostno poginiti s svojo hčerko. Zatorej leti s svojim mladičem, leti, da se ugreje in poišče kacega dupla. „Glejte, mati!“ reče mlada grlica, „ondu v ónem hrastu je veliko duplo, skrijve se vanje.“ — Nu pa idíve,“ reče starka, in šli ste k hrastu. Prišedši tja, gresti naravnost v duplo. Iz začetka niste ničesar videli, ker je bilo pretemno. V tem hipu se zasliši glas: „Kdo je takó predrzen in me vznemirja v mojem stanovanji?“ Stara grlica pogleda nekoliko bolje, in kako se ustraši, ko vidi pred seboj sóvo. Nu kmalu se opogúmi ter reče preponižno: „Prosim vas, draga sóva, oprostite mi, da vas vznemirjam v vašem stanu. Dve nesrečnici imate pred seboj. Zakasnila sem pot v toplejše kraje, a zunaj je huda zima, in poleg mene vidite mojo mlado hčerko. Poginevi obé, ako se naji ne usmilite ter nama ne privolite prenočiti pri vas. Usmilite se naji, usmilite, predraga sóva!“

„Hù,“ odgovori sóva, „mar me ne poznaš več? Ali se ne spominaš, kako si tega leta celo tólpo ptic nahujskala proti meni? In zaradi česa? Kaj in koliko vam sem naredila kvare? Glej, še celó ljudjé, ki nam pticam niso prijatelji, in če nam so, to so nam le zaradi svoje koristi, ti ljudjé me ne preganjajo, marveč me še cené, a pred vami se niti pokazati ne smem na svetlobo božjo. Nu, dosti je. Lahko bi se zdaj maščevala nad teboj, ali tega storiti nočem, ker si dosti kaznovana. Prenočišča ti pa nikakor dati ne morem. Zapusti me in nikoli več se ne prikaži pod mojo streho. Za tebe je svetloba, za mene temóta. Vsacemu svoje. Z Bogom!“

Stara in mlada grlica sti morali vén. Družega jutra na vse zgodaj je šel neki kmet po drva. Na poti najde dve popolnem onemogli, prezeblí in

na pol mrtvi grlici. Vzame ju s seboj. Domá ju ogreje in nahráni, in grlici sti oživeli. Vso zimo sti ostali pri tem kmetu, in kadar je prišla vesela vzpomlád ter se je zemlja zopet ogrnila v praznično obleko, vzel ju je kmetič na roko, odnesel na polje in jima dejal: „Z Bogom, dragi moji grlici, idita v svet, in uživajta zlato svobodo!“ To je bil dober človek. Otroci, posnemajte ga!

Š. K.

Arabec in kača.

Nek Arabec, rodом iz plemena znanega zaradi roparstva, jezdil je po stepi na svojem hitrem velbljodu; hitel je takó naglo naprej, da je prah v daljavo pokazoval njegov pot. Bil je oborožen z dolžim kopjem, ker je nameraval napad na oazo. Kar zagleda, kakó se vali gost dim iz necega kraja brezkončne stepe. Arabec jezdí tja in najde ostanke velieega kupa lesá, sredi katerega se je zvijala kača in se ni mogla nikakor osvoboditi. Ko je ta zagledala Arabca, začela je sikati in rekla po človeško, dovolj razumljivo: „Sluga božji, pomagaj mi, reši me smrti!“

Arabec je privezal na kopje torbo svojega velbljoda in jo nagnil na kúp. Kača je zlezla takój vanjo, potem lezla dalje po kopji, po roki, na vrat, ovila se je okolo njega in pričela dušiti svojega rešitelja. —

„Kaj delaš?“ vzdihnil je s trudom Arabec.

„Ne čutiš morda, kaj delam?“ odgovorila mu je kača: „morim te.“

„A zakaj vender, milostivi Bog! Védi, jaz sem ti življenje otel!“

„Brez sumnje je takó; in kdo ne plača na tej zemlji dobro s hudim?“

„Ti to takó misliš!“

„Ne, saj je vender vse tega mnenja!“

„Nemogoče! — Oprosti me malo okolo grla in vprašal bodem tri, če govoriš pravo. Potem užé stori, kar hočeš!“

„Naj bode!“

Šla sta. Jezdec je jedva dihal pod svojim ostudnim ovratnikom. Prijezdila sta k studencu in obstala. Človek vpraša: „Poslušaj čista voda, povej mi resnico! Rešil sem to kačo iz ognja, a ona me hoče iz hvaležnosti zadušiti; pravi, da se na zemlji vsigdar plačuje dobro z hudim.“

„Prav imá,“ odvrne studenec. „Tu poglej: moja voda je svitla in čista, radovoljno pojim ljudi in velbljode, kadar se ob meni ustavi karavana; dajem jim vode, da se umivajo pred molitvijo, rešujem jim življenje v tej žalostnej, brezvodnej puštinji. In kako blagodarnost (hvaležnost) njihovo gledam? — Kadar odhajajo, brusijo v moje vode razno kamenje, smetí, in kalé njih jasnost.“

Pri teh besedah je stisnila kača silnejše grlo Arabca, in vzkliknil je od bóli. Odšla sta naprej. — Glej! na kraji oaze ziblje se veličastno kodroglavata palma. Nesrečni Arabec pové jej kaj in kakó.

„Kača ima pravo,“ odgovori palma. „Glej, jaz dajem tujcem senco in hrano. Kadar jih je volja oddahiniti in se najesti mojih sočnih (sočnatih) plodov, — kaj počnó? Listje, veje in skorjo mi trgajo, naredé ogenj, in — zdaj pazi! — obsečejo me, kakor so užé obsekali moje sestre, in delajo si kóle za ograjo ali stebre za šotor.“

Še silneje je stisnila kača grlo Arabca. V končnej slabosti zamahal je z rokami in zahrôpel s predsmrtnim glasom. — Mimo je bežal šakal. Arabec je zbral vse svoje sile, kar mu jih je ostalo in ga poklical. Kača je odnehala za jedno kolesce in človek je dejal: „Postoj šakal! rad bi se pogovoril s teboj.“

„Bodi si, govóri, vender ne jezdi bliže!“ odgovoril je previdni šakal.

„Nu, govóri vender, ako ne, otidem!“

Arabec mu je razložil vse.

„Ti si torej rešil to kačo iz ognja?“ vprašal je šakal... „Težko je temu verjeti. Kako je pa vender to bilo?“ —

Jezdec je hotel pojasniti podrobnosti.

„Nè, nè,“ segel mu je v besedo šakal — „pokažita mi, kakó se je vse to dogodilo, potem laže umejem.“

Človek je v tem privezal torbo koncem kopja, spustil jo na pesek. Kača se je odvila in zlezla po drogu nizdolu.

„Nù, kaj praviš zdaj?“ vprašal je Arabec.

„Nôrec!“ zakričal je šakal, „tvoj sovrág je pri tvojih nogah, a ti še vprašaš: kaj zdaj? Zlézi vender z velbljoda in stéri kačino glavo! Zdrav!“

Iz ruskega preložil Ksaverij.

— x —

Napoleon na Ruskem.

Napoleon dospevši do vrhunca svoje oblasti, napovedal je 1812. leta Rusiji vojsko. Bilo je v 14. dan meseca septembra, da je stal s svojo veliko vojsko pred glavnim mestom Moskvo. Ko so šli vojaki v mesto, bila je Moskva prazna in zapuščena. Po ulicah je bilo vse tiho in mirno, vrata in okna po hišah so bila zaprta. Malo ne vsi prebivalci Moskve so zapustili mesto, le ljudje najnižje vrste in izpuščeni hudodelniki so se klatili po ulicah velikega mesta. Še tisti dan zvečera se je prikazal ogenj po nekaterih bolj oddaljenih moskovskih predmestjih. Rusi so namreč mesto sami zažgali. Francoski vojaki se za ogenj niso dosti brigali, marveč iskali so si prenočišča in živeža. Druzega dne t. j. 15. septembra podal se je Napoleon v stari carski grad Kremlj. Ogenj se je vedno bolj in bolj širil po mestu. Še le zdaj so začeli Francozi misliti na to, kakó bi ogenj zadušili. V vsem mestu ni bilo nobene gasilnice. V 16. dan septembra je nastal silen vihar, ki je raztrosil ogenj po vsem mestu. Požar se je bližal tudi Kremlju in Napoleon je moral ves prestrašen zapustiti carsko palačo in bežati skozi goreče mesto v drugo bolj oddaljeno carsko stanovanje.

Še le v dan 20. septembra je prenehalo goretí, ko je užé večina mesta do tal pogorela. Francozi so se morali na pogorišči utaboriti.

K tej nesreči za francosko vojsko se je pridružila še druga nesreča. Nastala je namreč prezgodna in huda zima. Sneg je pobelil neizmerne ruske planjave; bril je oster sever in vedno hujši mraz je prihajal. V opustošeni deželi je začelo Francozom živeža primanjkovati in trpeli so hudo lakoto. Vrhu tega so jih ruske zime vajeni kozaki neprenehoma nadlegovali. Tisoč in tisoč francoskih vojakov je zmrznilo ali pa vsled nepremagljivih težav obležalo. Konji so erkali, vozovi in kanoni so ostajali na ruskeji zemlji.

A največja nesreča je zadela prevzetne Francoze pri reki Berezini. Napoleon je ukazal preko te reke, ko je voda najbolj narasla, dva mostova napraviti. Po póludne 26. septembra so začeli francoski vojaki čez mostova prehajati. Zvečer in po noči utrgal se je velik del mosta, ki je bil napravljen za prevažanje blagá, ter je vse, kar je bilo na njem, utonilo v valovih.

V jutro 28. dne septembra so napadli Rusi francoske vojake, ko so ravno preko Berezine prehajali. Rusov je bilo kot listja in trave. Nepopisljiv strah je prevzel Francoze. Vsak je hotel biti prvi na ónej strani reke. Nastala je velikanska gnječa. Poveljniki in prostaki, konjiki in pešci, vozovi in topovi — vse je tiščalo na most. Vse se je borilo za svoje življenje. Mnogo vojakov je bilo poteptanih, še več jih je utonilo v ledenej vodi, a od zadej so švigale smrtonosne ruske krogle.

Kar jih je srečno peté odneslo preko pogubne Berezine, pomikali so se meseca decembra počasi iz Rusije. Napoleon jo je prav na tihem pobrisal v Pariz, prepustivši ostanke svoje nesrečne vojske nemilej osodi. Od dne do dne je mraz huje pritiskal; vsa cesta, po katerej so bežali Francozi, bila je pokrita z mrličí in konjsko mrhovino. Vojaki so bili raztrgani, suhi in bleđi kakor smrt; nobeden ni imel več niti sablje, niti puške. Takó je v malo tednih razdrobila huda zima, grozovita lakota in vojno orožje razkačenih Rusov neštevilno francosko vojsko.

Ali ta nesreča prevzetnega Napoleona ni spravila v strah; kmalu je začel nabirati zopet novih vojnih močí. Zdaj stopijo proti njemu v zvezo avstrijski cesar Franc II., ruski car in pruski kralj ter ga v odločilnej tri-dnevnej bitki pri Lipskem (16., 17. in 18. oktobra 1813. leta) popolnem premagajo in poženo nazaj na Francosko.

Avstrija stopivši iz tega boja, dobila je zopet vse dežele nazaj, katere jej je bil Napoleon poprej vzel.

— x —

Savica in Triglav.

Savica, reka mlada,
Mej skálami bobní,
In staremu Triglavu
Besede govori:

„Oj Triglav, sivi Triglav,
Obrni si teló,
Da se mi ónstran tebe
Očí enkrat pasó!“
„Da zrem sosede tvoje,
Tolminskih gôr kopé,
Da s sestro svojo, Sočo,
V dol romam in v morjé!“

Smehljaje dé jej Triglav,
Slovenski velikán:
„Saj svet ni ónstran mene
Nič manj, ko tù krasán.

„Ko tù in tam so góre,
Doline tù in tam;
In solnce z neba sije
Žarkó jim tam, ko nam.“

„Če bi i lepše bilo,
Ne žéli tjà si hčí:
Kar komur se prisódi,
•To voljno naj trpí!“

V. W.

— x —

Največji zvon na svetu.

Moskva je drugo glavno in nekdanje stolno mesto ruskega carstva. Leži v lepej, prerodovitnej planjavi ob reki Moskvi 170 m nad morjem. To „sveto“ mesto, „matuška ruska,“ ima nad 400 raznih svetišč s krasnimi stolpovi in pozlačenimi kuplami ter je še danes središče ruskega naroda, ker tu stanujejo najstarejše in najimenitnejše rodovine ruske; tu je tudi središče ruske obrtnosti in kupčije. Mesto ima več oddelkov, med katerimi so krasni vrti in sprehajališča, še celó lepo obdelana polja. Na hólmei ob reki Moskvi stoji po vsem svetu sloveči stari carski grad, moskovski K r e m l j, ki šteje 32 cerkev in mnogo krasnih palač, med katerimi se posebno odlikuje

palača z imenitno jedilnico za gostije pri venčanji ruskih carov. Razven te carske palače je v Kremlju posebno znamenit véliki zvon, ki se „Ivan véliki“ imenuje. Ta zvon je največji zvon na svetu ter tehta 215.000 kg ali 4300 centov. Poprej je ta zvon visel sam v zvoniku, v katerem visi zdaj 32 zvonov v raznih nadstropjih. Vsled velicega požara je zvon „Ivan veliki“ padel iz zvonika ter je mnogo mnogo let ležal na istem mestu. Ko je padel na zemljo, odkrnil se je velik kos bróna ravno iz srede dva črevlja debelega zvona. Ta zvon je lit na povelje cesarice Ane ter ima v obsegu 67 črevljev, v premeru 22 črevljev; visok je 21 črevljev, debel 2 črevlja. Vrhu tega je zvon ukrašen s prelepimi slikami in vencí.

L. T.

Razne stvari.

Drobtine.

(Posebni spomini meseca avgusta.)

V 3. dan avgusta 1492. l. odplóve Kolumb iz pristanišča Palos na Špan-skem, da bi našel Ameriko.

V 5. dan avgusta 1772. leta se je Poljska prvič delila.

V 6. dan avgusta 1806. l. se od-pové Fran I. nemškemu cesarstvu.

V 7. dan avgusta 1815. l. odvéli so Napoleona I. v prognanstvo na otok sv. Helene.

V 11. dan avgusta 1804. leta proglasi se Fran II. za dednega cesarja Avstriji. Kot avstrijski cesar imenuje se Fran I.

V 12. dan avgusta 1844. l. umrje Jarnej Kopitar, slavni slovanski jeziko-slovec.

V 15. dan avgusta 1480. leta so Magjari strašno požigali in morili po Štirskem.

V 18. dan avgusta 1830. leta so se porodili naš presvitli ce-sar Fran Josip I.

V 19. dan avgusta 1436. leta so vse židove (jude) zapodili iz Štirskega.

V 21. dan avgusta 1858. leta se je porodil cesarjevič nastol-nik, nadvojvoda Rudolf. — Istega dne 1780. leta porodil se je v Repnjah na Gorenjskem Jarnej Kopitar, slavni jezikoznanec slovenski. Radi ve-like njegove učenosti imel je mej učenim svetom priimek: „velikan vednosti.“

V 24. dan avgusta 1778. l. pride inženir Nagel prvi vrh Triglava.

V 28. dan avgusta 1749. l. umrje nemški pesnik Goethe.

V 31. dan avgusta 1873. l. našla sta avstrijska pomorščaka Weyprecht in Payer Fran-Josipovo deželo blizu severnega póla.

A. G.

Računska naloga.

(Priobéli H. Podkrajšek.)

„Koliko ovac paseš denes?“ vpraša Iva-nek svojega tovariša Dragotina.

„Glej,“ reče mu ta „ondu pod óno ja-blano počiva polovica moje črede, a četrtina nje je ravno na potoku. Jedna osmina mojih ovac se pase pod ónim gričem, a desetina vseh je pod óno hruško. Ako hočeš pogó-diti število ovac, ne pozabi prišteti tudi te-le ovce, katera pa nikoli ne gre k svojim to-varišicam, nego drži se vedno le mene.“ —

Komaj je Dragotin to izgovoril, reče mu Ivanek: „Predno ti jaz povem število tvoje črede, moraš mi tudi ti izračunati število moje črede. Jaz pasem jednako število belih in črnih ovac; ali pómni, da je število belih ali črnih ovac toliko, kakor bi jedno osmino vseh ovac sámo s seboj pomnožil.“

Koliko ovac pasem? Koliko je belih, koliko črnih ovac?“

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Slikovna uganka.

Kako narediš iz teh dveh mrtvih psov samó s štirimi potezami (črtami) dva živa psa?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Slovstvene novice.

* Narodne Biblioteke 4. snopič, ki obsega povest: V gorskem zakotji; spisal Ant. Koder, prišel je ravnokar na svitlo in se dobiva po 15 kr. zvezek po vseh slovenskih knjigotržnicah.

* Spisi Kristofa Šmida — IV. zve-zek: Kanarček — Kresnica. — Kape-lica v gozdu. Poslovenil P. Hugo-lin Sattner. — V. zvezek: Slavček. — Nema deklica. Poslovenil L. Flor. Hrovat. — To je naslov dvema najno-vejšima knjižicama, ki ste prišli v tiskarni in založbi J. Krajca v Novomestu na svitlo. Zdaj ob koncu šolskega leta priporočamo obé za šolska darila. Gospodu Krajeu se imamo zahvaliti, da bomo imeli časoma vsega Kristofa Šmida v slovenskej prestavi.

* Hrvatska biblioteka za mladež. Broj 1. — Pomorčice. Priporočila staroga pomorca. Sa 4 slike. — Broj 2. Črtice lovačke i putopisne. Sa 5 slika. Po vrelih za hrvatsko mladež priredio Andrija Hajdinjak. U Zagrebu 1883. Naklada akademijske knjižare Lavoslava Hartmana (Kugli i Deutsch). — Takó je naslov prvemu in drugemu zvezku „hrvatske biblioteka za mladino,“ katero je začel izdajati gosp. And. Hajdinjak, občeznani pisatelj hrvatski. Pripoznati moramo, da je to res izvrstna misel v takó ličnih zvezkih in po takó nizke ceni izdajati knjižice za nežno mladino. Prvemu in drugemu zvezku je cena po 12 kr. Po toliko bodo stali tudi drugi zvezki, ki bodo tema sledili. Izpogovorimo še več o teh knjižicah, kadar ju prečitamo, a užé zdaj ju gorko priporočamo vsem onim Slovincem, kateri so hrvaščine zmožni. Naročuje se pod naslovom: Akade-

mijska knjižara L. Hartmana (Kugli i Deutsch.) Duga ulica br. 12 u Zagrebu (Agram).

Odgovor na vprašanje v 7. „Vrtčevem“ listu.

Stavek „Bog poživi nam cesarja!“ se v priobčenem četerovogelniku lahko bere na 194.480 načinov.

(Tega vprašanja ni nihče rešil, a le poskušajte in prepričali se bode, da je resnica.)

IC Za šolska darila priporočamo naslednje in našej zalogi izšle knjige:

Dragoljubci, lepo vezani po 50 kr.

Peter rokodelčič, lepo vezan po 50 kr.

Sreča v nesreči (Soetin) krasno vezan po 60 kr.

Vrtci od 1874—1882. leta se dobódo trdo vezani in po znižani ceni.

Uredništvo „Vrtčev“ mestni trg št. 23 v Ljubljani.

Skakalnica.

(Sestavil Lav. Cvetič.)

	ar-	kor	ki	ža-	ne	ne-	
vi-	va-	te-	i	moč	na	ve	i
ca	ka-	ši-	v	da	hi-	mi-	zna-
čez	lo-	ne	me	ne	loví	do-	val
žé-	ne						žé-
v	nja-	bi	ve	ne	ti	lja	sto-
re	si-						re
šel	že-	da-	pla-	ža-	li-	pe-	mon
pe-	re						pe-
ljo	čez	ve	L.	va	mo-	C.	sta-
ne	jen-						ne
pre-	znad	li	be	na	sa-	ne	go-
ko							ko
si-	bi	sta-	lja	či-	ni	pe-	ko
ne-	pe-	šel	le	že-	ne		

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Listnica.

Gosp. F. K. v M.: Vaše po Andersenu preložene pripovedke „Jelka,“ ne moremo priobčiti, ker smo ravno to povest prinesli v „Vrtci“ 1875 l. stran 181. Nam je žal, ker je tudi Vaš prevod dober in vreden, da se natise. — F. F. v G.: Logografov ne sprejemamo za zdaj še v „Vrtci“; posebno Vaš je pretežek za reševalce. N. pr. Tempe, Antivari, Ivanjšček i. t. d., tega gotovo nihče naših mladih čitateljev ne ugane. Požijite nam rajše kaj primernejšega in lažjega za naše reševalce. — J. Zagorci: Vaših poslušnih pesene akušali bodemo katero priobčiti, a radi bi poznali poprej Vaše pravo ime. Uredništvo Vas mora poznati, da si Vaše pravo ime za čitatelje ostane tajno. — Keaverij: Hvala! pride na vrsto. — Oroslav P.: Skušali bomo tudi Vaših pesenc katero prinesiti. Srčen pozdrav!

Opomba. Knjižica „Habsburški rod“ je za darila ob konci šolskega leta posebno primerna. Dobiva se prav po čedulji pri založniku na Dunaji. Napis: K. Rauch, Buchdrucker, Wien, (Spengergasse, 6.)

Denašnje število smo poslali še vsem našim dosedanjim naročnikom; a prihodnje število pošljemo samo onim naročnikom, kateri nam so naročnino za letos doposlali.

Uredništvo „Vrtčev.“

„Vrtci“ izhaja 1. dne vsacega meseca, in stoji za vsa leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčev,“ mestni trg, št. 23 v Ljubljani (Kaffach).

Izdatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovac v Ljubljani.